

**KOHTUTE HALDAMISE NÕUKOJA
KUUEKÜMNE SEITSMENDA ISTUNGI
PROTOKOLL**

Tallinnas

14. detsembril 2012. a

Kohalviibijad

KHNI liikmed ja asendusliikmed:

Märt Rask, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Hanno Pevkur, justiitsminister (*osales päevakorrapunktide 1-2 arutamisel*)
Meelis Eerik, Harju Maakohtu kohtunik
Tiina Pappel, Tallinna Halduskohtu kohtunik
Andra Pärsimägi, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik
Kaupo Paal, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik
Marko Pomerants, Riigikogu õiguskomisjoni esimees
Deniss Boroditš, Riigikogu põhiseaduskomisjoni aseesimees (*osales päevakorrapunktide 1-2 arutamisel*)
Indrek Teder, õiguskantsler (*osales päevakorrapunktide 1-5 arutamisel*)
Dilaila Nahkur-Tammiksaar, juhtiv riigiprokurör (*peaprokurööri volitusega*)
Piia Jaaksoo, Pärnu Maakohtu kohtunik (*asendusliige*)
Virgo Saarmets, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik (*asendusliige*)
Lea Kivi, Riigikohtu kohtunik (*asendusliige*)

Teised osalejad:

Helve Särgava, Harju Maakohtu esimees
Rubo Kikerpill, Pärnu Maakohtu esimees
Liivi Loide, Tartu Maakohtu esimees
Anne Palmiste, Viru Maakohtu esimees
Villem Lapimaa, Tallinna Halduskohtu esimees
Tamara Hristoforova, Tartu Halduskohtu esimees
Tanel Saar, Tartu Halduskohtu kohtunik
Urmas Reinola, Tallinna Ringkonnakohtu esimees
Kersti Kerstna-Vaks, Tartu Ringkonnakohtu esimees
Mari-Liis Lipstok, Riigikohtu esimehe nõunik
Kai Härmand, Justiitsministeeriumi õiguspoliitika asekanstler
Marko Aavik, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika asekanstler
Margit Veskimäe, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik
Küllli Luha, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse analüütik
Maret Saanküll, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik
Mai Selke, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik
Hans Moks, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik
Timo Ligi, Justiitsministeeriumi lepinguline konsultant

Juhatas: **Märt Rask**, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Protokollis: **Margit Veskimäe**, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik

Algus: 20.09.2012. a kell 11.00
Lõpp: 20.09.2012. a kell 16.30

Istungi päevakorras on:

1. **20.-21.09.2012. a korralise KHNi 66. istungi protokollki kinnitamine - Riigikohtu esimees Märt Rask**
Materjalina lisatud protokoll.
2. **Ülevaade 2013. aasta kohtute eelarve kujundamise kohta – KS § 41 lg 2 alusel –**
Justiitsministeerium, Marko Aavik, Hans Moks
Materjalidena lisatud memo ja eelarve. Informatsiooniks lisatud ülevaade tõhusama õigusemõistmise projektist Harju Maakohtus.
3. **Tartu Halduskohtu kohtuniku Tanel Saare kohtuesimeheks nimetamiseks nõusoleku andmine – KS § 41 lg 1 p 5 alusel –** Justiitsministeerium, Marko Aavik
Materjalina lisatud Tartu Halduskohtu esimehe avaldus ja väljavõte üldkogu protokollist.
- 3¹. **Nõusoleku andmine Viru Maakohtu Narva kohtumaja juhile Innokenti Menšikovile kohtute seaduse § 76 lõike 3 alusel kohtumaja juhi lisatasu maksmiseks 5% tema ametipalgast alates 02.01.2013. a - KS § 41 lg 1 p 10 alusel –** Viru Maakohtu esimees Anne Palmiste
Materjalina lisatud Viru Maakohtu esimehe käskkiri.
4. **Kvaliteedijuhtimise väljatöötamine kohtusüsteemis. Kohtujuhtimise kvaliteedikriteeriumid ja kvaliteedijuhtimise järelevalve põhimõtted – KS § 41 lg 3 p 4 alusel –** Külli Luha, Kersti Kerstna-Vaks
Materjalina lisatud Kohtujuhtimise Hea Tava projekt, kvaliteedijuhtimise järelevalve põhimõtted, memo.
5. **Justiitsministri 06.04.2010. a käskkirja nr 41 „Esimese ja teise astme kohtu esimeeste aruandluskorra kinnitamine“ muutmine – KS § 41 lg 1 p 11 alusel –** Justiitsministeerium, Külli Luha
Materjalina lisatud eelnõu ja memo.
6. **Ülevaade kohtute info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arengustrateegiast**
Päevakorrast välja jäetud.
7. **Ülevaade rahvakohtunike analüüsist – KS § 41 lg 3 p 4 alusel –** Justiitsministeerium, Mai Selke
Materjalidena lisatud memo ja analüüs.
8. **KIS II projekti vahekokkuvõte – KS § 41 lg 3 p 4 alusel –** Timo Ligi
Materjal puudub.
9. **Koormuspunktipõhimõtete muudatused – KS § 41 lg 3 p 4 alusel –** Timo Ligi
Materjalina lisatud koormuse hindamise põhimõtete tabelid ja selgitused.
10. **Ülevaade KHNi otsuste tabelis kajastuvatest poolleiolevatest teemadest – KS § 41 lg 3 p 4 alusel –** Margit Veskimäe, Mari-Liis Lipstok
Materjalina lisatud väljavõte KHNi otsuste tabelist.
11. **Info kohtunike täiskogust 2013. a – KS § 41 lg 3 p 4 alusel –** Riigikohtu esimehe nõunik, Mari-Liis Lipstok
Materjal puudub.

Rask: Kas päevakorrale on täiendusi?

Päevakorrale täiendusi ei ole.

Rask: Kuna Timo Ligi ettekanded võivad 6. päevakorrapunkti ärajäämise tõttu ajaliselt ette nihkuda, võib tulla päevakorrapunktide arutamisel vajadus muuta punktide arutamise järjekorda ja kuulata Timo Ligi ettekandeid päeva lõpus.

Viiakse läbi hääletus päevakorra kinnitamise poolt.

Poolt: 9

Vastu: 0

Erapooleluid: 0

Otsus: Kinnitada päevakord.

Rask: Tahaksin tervitada uut justiitsministrit. Soovin talle jõudu, edu ja asjalikke algatusi. Suurim palve on, et kui vähegi võimalik, palun edasi pidi KHNi istungitest osa võtta. Ministril on nõukoja istungitel kindlasti oma sõna öelda ja siit mõtteid kaasa võtta.

Pevkur: Austatud nõukoja liikmed, kohtute juhid ja teised kohalviibijad. Mul on olnud au osaga teist suhelda juba perioodil 2005-2007, kui ministeeriumis töötasin. Mu Justiitsministeeriumisse ministrina tööleasumine oli ootamatu, aga olen siiralt veendunud, et hea koostöö ministeeriumi ja kohtute ning ministeeriumi ja teiste valitsemisaladega jätkub. Püüan nii kiiresti kui võimalik kõikides kohtutes külas käia ning mured ära kuulata. Riigikohtu esimehega kohtun 19.12.2012 ja pärast seda külastan ka teisti kohtuid. Usun, et kohtute haldamise nõukoda on kohtusüsteemile väga oluline koht teemade arutamiseks. Kohtusüsteemi kui terviku jaoks on ühest küljest konsensust vaja, aga erinevad teemad tekitavad kindlasti ka küsimusi ja vaidlusi. Püüan omalt poolt täna anda seisukoha eelarve teemal ja selgitada põhimõtteid, mida oleme ka valitsuses arutanud. Valitsuse arutelu on olnud selge ja debatid, mis puudutasid kohtusüsteemi arenguid ja lisaraha andmist, suudan kindlasti teieni tuua.

Rask: Loodame, et koostöö kulgeb sujuvalt, asjalikult ja konstruktiivselt.

1. 20.-21.09.2012. a korralise KHNi 66. istungi protokollki kinnitamine - Riigikohtu esimees Märt Rask

Rask: Henn Jõks on palunud kahes kohas protokollki täpsustada. Kas protokollile on veel täiendusi või täpsustusi?

Pappel: Mul on ettepanek täiendada päevakorrapunkti 7¹ Tiina Pappeli ja Märt Raski sõnavõtuga vahetult enne hääletuse läbiviimist. (*tsiteerib sõnastuse muudatust*).

Rask: Olen nõus.

Paal: Päevakorrapunkti nr 6 juures oli juttu KS muudatustest. Minu mälu järgi võttis teema arutelu kokku Riigikohtu esimees, kes tegi ettepaneku teemaga edasi tegeleda ja tulemusi presenteerida KHNis mõne aasta pärast.

Rask: Olen nõus.

Aavik: KS muudatuste teema on jätkuvalt päevakorras, minister on moodustanud töörühma, kes asjaga tegeleb. Minu enda äranägemise kohaselt võiks teema olla uuesti KHNis järgmisel sügisel.

Rask: Mul on ettepanek vaadata päevakorrapunkti nr 7¹ sõnastus keeleliselt üle.

Viiakse läbi hääletus protokollki kinnitamise poolt.

Poolt: 9

Vastu: 0

Erapooletud: 0

Otsus: KHN kinnitab 20.-21.09.2012. a korralise KHNi 66. istungi protokollki selliselt, et protokollki viiakse sisse arutatud parandused.

2. Ülevaade 2013. aasta kohtute eelarve kujundamise kohta – KS § 41 lg 2 alusel – Justiitsministeerium, Marko Aavik, Hans Moks

Aavik: Palun teema ettekandmisel osaleda ka Harju Maakohtu esimehel Helve Särgeval ja vajadusel eelarve koostamise nõunikul Hans Moksil.

2013. a kohtute eelarve on igati positiivne. Baaseelarve on kohtutega läbi räägitud ja seal fundamentaalseid ringimängimisi ei ole. Usun, et selles osas ei ole ka vaidlusi üleval. Baaseelarve on ära jaotatud varem kehtinud põhimõtete kohaselt, arvestades vahepeal selgunud kohtute tegelikke vajadusi. Mis puudutab lisandunud 4,4% personalifondi kasvu, siis ka see on kohtute vahel jaotatud ühetaoliselt. Erandiks on Harju Maakohus, kelle personalifondi kasv on väiksem ja Pärnu Maakohtu maksekäsuosakond, mis saab Harju Maakohtu õigusemõistmise tõhustamise projekti arvelt 4,4% täiendavalt endale. Põhjuseks on see, et maksekäsuosakonna personalivoolavus oli eelmisel aastal üle 30%. See vajab täiendavat tähelepanu, sest tegemist on tsiviilõigusemõistmise ühe osaga ja kui

me sellistele ohumärkidele ei reageeri, mõjutab see varem või hiljem terve riigi maakohutute õigusemõistmist.

Teema, mis vajab põhjalikumat arutelu, on Vabariigi Valitsuse poolt eraldatud lisaraha jaotamine. Vabariigi Valitsuse arutelude tulemusena eraldati kohtusüsteemile täiendavalt 2,2 miljonit eurot. Raha eraldamise tulemusena soovitakse, et kohtusüsteemis leiaksid aset suuremad muudatused, mille abil kohtusüsteem suudab näidata menetlustähtaegade lühendamist. Samas ei tohi menetlustähtaegade lühenemine toimuda kvaliteedi arvelt ja just selle pärast ongi lisaraha eraldatud. Terves kohtusüsteemis muudatuste tegemiseks oleks vaja 4,5 miljonit eurot. Kahjuks ei jätku seega eraldatud rahast tervele kohtusüsteemile. Kui tahame asju kiiremalt ja kvaliteetsemalt lahendada, on vaja järgmistel aastatel kohtusüsteemi investeerida täiendavalt vähemalt sama palju raha, kui praegu eraldatud. Me peame siiski suutma näidata, et juba eraldatud raha investeerimine on olnud tulemuslik. Sellest tulenevalt, nagu ka minister kohtunike listi kirjutas, pidasime mõistlikuks minna pilootprojekti teed. Valisime välja ühe piirkonna kohtu - Harju Maakohu. Harju Maakohus valiti pilootkohtuks peamiselt põhjusel, et Harju Maakohu mõju õigussüsteemile on kõige suurem, sest seal lahendatakse ära üle poole kõikide maakohutute asjadest. Teiseks on Harju Maakohus piisavalt suur, et muudatusi teha. Kolmandaks avalduvad palgaprobleemid kõige kriitilisemalt just Harjumaal, sest keskmine palk selles piirkonnas on kuni 300 eurot kõrgem kui teistes piirkondades. Seetõttu on ka personaliprobleemid Harju piirkonnas kõige suuremad. Harju Maakohus on kõige suurem kohus ja suudab lühikese aja perspektiivis kõige paremini muudatuse läbiviimist toetada. Ei saa ära unustada, et Harju piirkonnas on ka teisi kohtud. Oleme üritanud ka neid projekti haarata. Suuremal määral oleme projekti kaasanud Tallinna Halduskohtu, väiksemal määral Tartu ja Tallinna ringkonnakohtud. Põhifookuses on siiski Harju Maakohus, kes on muudatuste läbiviimiseks juba mitu kuud tööd teinud. Muudatuste läbiviimine ei tähenda kindlasti üksnes seda, et kohtusse luuakse kohtujuristi ametikoht, mis on vaid üks osa muudatustest, vaid vaadatakse üle ja tõhustatakse ka kõiki tööprotsesse. Selleks vaadatakse üle konsultantide, sekretäride, kordnike, referentide personalikaader ja viiakse see vastavusse kiirema ja kvaliteetsema õigusemõistmise vajadustega. Tõhusalt pannakse tööle kõik menetlusgrupid. Seega ei ole küsimus ainult selles, nagu teised kohtujuhid ei suudaks luua kohtujuristi ametikohti. Kindlasti suudavad, aga projekt ei piirdu ainult kohtujuristi kohtade loomisega, vaid projekti eesmärgiks on hoopis kohtu ülesehituse muutmine ja kohtu sisemine töölepanemine.

Särgava: Tahaksin esmalt öelda, et minu arvates ei ole mingil juhul kõige mõistlikum anda igasse kohtusse raha 2-3 kohtujuristi ametikoha jaoks. Jagan seisukohta, et kohtujuristid on vajalikud kõikidesse kohtutesse ja olen veendunud, et järgnevatel aastatel eelarvetega saab neid kohti ka kõikidesse kohtutesse luua. Raha ja kohtujuristid toovad aga kaasa ka vastutuse. Arutasime kohtunikega päris pikalt, kas projekt vastu võtta või mitte. Otsustasime seda teha ja püüame projekti õnnestumiseks teha kõik, mis meist sõltub. Oleme paar kuud kohtumajade ja õigusteenistuse juhtidega koos istunud ja mõelnud läbi kogu projekti käivitamise. Oleme tegelenud ka konkursitingimuste, konkursi läbiviimise tingimuste ja tulemustasustamise põhimõtete väljatöötamisega. Kodanike õiguskultuur on täna veel kesine, mis tähendab, et menetlusest hoitakse kõrvale. Oleme seetõttu mõelnud ka kättetoimetamise tõhustamise peale. Teeme kõik selleks, et süsteem tõhustamaks muutuks ja arvan, et tulemused on aasta lõpuks ette näidata, kuigi need ilmselt ei ole veel päris sellised nagu me tahaks. Meie menetlustähtajad ei ole sellised nagu need võiksid olla ja ka kvaliteet peaks olema parem.

Rask: Meil on päevakorrapunkti all põhimõtteliselt 2 punkti – eelarve ja Harju projekt. Oleks mõistlik, kui KHN saaks esmalt arvamused kõigilt kohtujuhtidelt, kes võiksid anda ülevaate sellest, kuidas eelarveläbirääkimised kulgesid ja kuidas 2013. a planeeritava eelarve osas õigusemõistmine teistes kohtutes tööle hakkaks. Seejärel võiks keskenduda pilootprojektile.

Kikerpill: Pean ütleva, et üle pika aja oli päris meeldiv läbirääkimistel olla, kuna oli tunda, et süsteemi on raha pisut juurde tulnud. Läbirääkimised olid asjalikud ja saime, mida taotlesime. Näiteks saime maksekäesukuse töötajate palgafondi lisaraha, samuti paljukritiseeritud ÜKP-de alusel töötavate konsultantide asemele kaks põhikohaga konsultanti. Arvan, et koostöö oli meeldiv. Saame tuleval aastal rahulikult töötada, sest kõik vajalik on meil olemas.

Palmiste: Saime läbirääkimiste tulemusena ÜKP-de alusel töötavad ajutised konsultandid põhikohaga tööle. Konsultantide arv on nüüd selline nagu ise soovime ja vajame. Ka muude rahade osas arvestati meie soovidega, aga ametnike palgaraha on ikkagi väike ning isegi 4,4% on nende jaoks liiga väike tõus.

Hristoforova: Meie vajadustesse suhtuti väga mõistlikult. ÜKP-de raames tööd saanud ajutised konsultandid saavad tööd alaliselt. Oleme sellega väga rahul. Meisse suhtuti läbirääkimistel paremini kui kunagi varem. Ühtlasi pakuti meile kolme kohtujuristi kohta, nõustusime ettepanekuga.

Loide: Minul nii positiivseid tundeid ei ole. Eelarve oli ette valmistatud, majandamiskulude poolelt midagi ette heita ei ole. Konsultantide ametikohtade alaliselt juurdesaamise taotlusele vastati positiivselt. Minu jaoks oli kõige valulisemaks teema personalikulu. Viimase kahe aasta jooksul on kohtuametnikele lubatud märgatavat palgatõusu. Kui selgus, et see palgatõus ei ole tegelikult 4,4%, oli see solvav. Küsisin viit kohtujuristi kohta, kuid hetkel on lubatud üks. Oleme hakanud mõtlema, millega kohtujuristi tööd sisustada. Tegelikuses on see ikkagi veidi arusaamatu, mida hakkab kohtujurist tegema ja kuidas hakkab välja nägema uus kohtustruktuur, mida Harju Maakohtus planeeritakse teha. Minule arusaadavalt on plaanitud senine konsultandi ametikoht kaotada ja see peaks asenduma kohtujuristi ametikohaga. Mina näen aga kohtujuristi ikkagi kõrgema ametnikuna, kes peaks olema võimeline tegema süvaõiguslikku analüüsi ja ette valmistama põhjalikke korrektses õiguskeeles dokumente. Saan aru, et n-ö kohtujuristi raha tahetakse Harju Maakohtus suunata ka kutsete paremale kättetoimetamisele jm. Tekib küsimus, kas praegu on tõesti vaja lisaraha ühte kohta suunata ja sellega struktuurilist ümberkorraldamist katsetada. Mina oleksin küll valmis raha ka ise vastu võtma ja otsustama, mida struktuuriliselt ümber korraldada, kuidas kaotada ära personalivoolavus jms. Harju Maakohus on tubli, et nad on ettevalmistusi teinud, aga kogu vabariigis jääb kantseleiametniku keskmiseks brutopalgaks ikkagi 360 eurot, sekretäril 500 eurot. See on muret tekitav. Konsultandi kõrvale tekib nüüd kohtujuristi näol ametnik, kelle palgaraha eest saaks tõsta 17 konsultandi palka 100 euro võrra.

Lapimaa: Tahan positiivsena välja tuua, et Justiitsministeerium on lõpuks jõudnud äratundmisele, et ametikoha loomine üheks aastaks ei anna tulemusi ja pigem tekitab rohkem probleeme kui neid lahendab. Meie pressiesindaja, kelle ÜKP alusel aastaks tööle võtsime ja välja õpetasime, oli väga asjalik töötaja. Ta asus ellu viima Tallinna Halduskohtu meediasuhtlust. Aasta lõpus saabus aga teade, et MKM on ta kaks korda suurema palgaga üle meelitanud. Nüüd eraldas Justiitsministeerium meile alalise pressiesindaja koha, ka ajutised konsultantide kohad said alalisteks. Küll aga tuli esialgu külma dušina uudis, et Harju Maakohus saab suurel hulgal kohtujuristi ametikohti, sest meie kohus jäi esialgses faasis projektist välja. See tekitas teadmise, et konsultandid asuvad Harju Maakohtusse kandideerima. Nad oleksid konkurssidel kindlasti konkurentsivõimelised. Koostasime seetõttu Justiitsministeeriumile kirja ning selgitasime, milliseid tagajärgi ühe kohtu eelistamine piirkonnas kaasa võib tuua. Pärast seda sain positiivset tagasisidet selle kohta, et ka Tallinna Halduskohus kaasatakse tõhusama õigusemõistmise projekti.

Reinola: Olime esimesed, kellega eelarve läbirääkimised toimusid. Mis puudutab baaseelarve summasid, siis selles osas tuleb tõepoolest Justiitsministeeriumi ainult kiita. Leidsime läbirääkimistel ühise keele ja meie nõudmised täideti.

Puudutasime ka pilootprojekti. Selles osas lahkusime läbirääkimistelt teadmisega, et ka meid kaasatakse projekti ja meile eraldatakse neli kohtujuristi ametikohta. Leppisime kokku, et esitan kohtujuristi tulevaste tegevuste kohta oma nägemuse. Edasised kirjad ja informatsioon tekitasid minus hämmingut. Esmalt küsiti, kas ma soovin kohtusse nelja kohtujuristi. Vastasin jaatavalt. Seejärel küsiti, kas soovin kahe kohtujuristi palgaraha olemasolevate konsultantide asendamiseks. Sellele järgnevalt pakuti kolme kohtujuristi ametikoha rahastust kolme olemasoleva konsultandi asemele. Asjad läksid veel segasemaks, kui lugesime KHNi materjalina edastatud memo. Märkamatu on pilootkohtu kõrvale lisandunud Tallinna Halduskohus. Tallinna Ringkonnakohtu ja Tallinna Halduskohtu summad on kordades erinevad. Selgus ka, et Tartu Ringkonnakohtule on eraldatud täiendavalt kolm kohtujuristi ametikohta. Küsisin, mis saab Tallinna Ringkonnakohtust. Hans Moks vastas mulle oma volituste piires, sest Kaidi Lippus oli lähetuses. Oleme kohtus sellel teemal veidi rääkinud ning on selgunud, et kui esimene kohtujuristi konkurss Harju Maakohtusse välja kuulutatakse, kandideerivad sinna kindlasti ka meie konsultandid. Kardan, et selle tulemusel langevad meie menetlustähtajad. Projekti eesmärgi saavutamine on sellest tulenevalt suure küsimärgi all. Leian, et praegune ametikohtade jaotus ei ole proportsionaalne piirkonna ega kogu Vabariigi kohtute suhtes.

Vaks: Osalesin läbirääkimistel esimest korda. Mul ei ole ministeeriumi ametnikele etteheiteid, aga kokkuvõtvalt on minu arvates kohtutega peetavad eelarveläbirääkimised ebaprofessionaalsed. Peatun sellel küsimusel täpsemalt kvaliteedijuhtimise väljatöötamise päevakorrapunkti juures.

Praegune suurim mure on minu jaoks kohtuametnike palk. Marko Aavik informeeris meid Harju projektist videokonverentsi teel. Minu arusaamine oli, et Marko Aavik kannab meile ette tulevase

perspektiivi ning edasi tulevad kokku KHN ja kohtujuhtide nõupäev ning seejärel alustatakse pilootprojekti. Reaalsuses ei ole toimunud kohtujuhtide nõupäeva ning KHN on täna. Harju Maakohus kandis aga juba ette, mida kõike nad on teinud, seejuures kindlalt teadmata, mida KHN eelarve kohta ütleb. Kerdi Raud on öelnud, et keskendumine peaks hoopis 2014. a eelarveprioriteetidele ning KHN ei peaks tegelema kohtute 2013. a eelarveprioriteetidega. Kui piloot eelarveläbirääkimistel jutuks tuli, olin ma pragmaatiline ja küsisin kokku 6 juristi, igasse kolleegiumisse 2. Mulle pakuti kahte, aga keeldusin, sest oluline on kolleegiumide vahelise võrdsuse säilitamine. Kohtujuristi ametikohti pakuti olemasolevate ajutiste kohtade arvele. Kiidan ministeeriumi selle eest, et ajutiste ametikohtade problemaatilisusest on aru saadud. Tartu Ringkonnakohtu eelarvest nähtub, et maja haldamise kulud on võrreldes eelmise aastaga 2,5 korda tõusnud. Kui me aga vaatame eelarvemahut ja seda, et suure osa meie eelarvest moodustavad haldamiskulud ja kohtunike palgad, on Tartu Ringkonnakohtu töö riigi jaoks väga odav. Küsimus on selles, kas töö peab selle eelarve juures ka äärmiselt kvaliteetne olema. Suurim mure on meie jaoks kohtuametnike palgad, mis moodustavad väga väikese osa eelarvest, näiteks on kordniku palk 360 eurot. Mida ministeerium varem meie ametnike palkadega seoses lubas, oli erinev sellest, mida praegu lubatakse. Meie ametnikel oli ootus, aga ootust ei ole võimalik täita Harju piirkonnas läbi viidava pilootprojektiga.

Pärsimägi: Esiteks, kuidas saadi infot, et 4,5 miljonit eurot on summa, mida oleks vaja terve vabariigi kohtute töökorralduse parandamise rahastamiseks? Teiseks, memos on kirjas, et luuakse 76 kohtujuristi ametikohta. Täna aga räägiti ka näiteks kättetoimetamise tõhustamisest jms. Kas saan õigesti aru, et Harju Maakohtule eraldatakse 76 kohtujuristi ametikoha loomiseks vajaminev summa ja ta teeb sellega, mida soovib ega pea seda kasutama üksnes kohtujuristi ametikohtade loomiseks?

Aavik: Täna kohtujuhte tagasiside eest. Märkusena Urmas Reinola väitele, nagu Tartu Ringkonnakohtus saaks juriste rohkem kui Tallinna Ringkonnakohtus, tahan öelda, et tegelikult see nii ei ole, see vaid paistab eelarvetehniliselt nii välja. Ka Tartu Ringkonnakohtus saab kolm kohtujuristi ametikohta ajutiste konsultantide ametikohtade asemele. See raha oli ka enne Tartu Ringkonnakohtu eelarves olemas, ainult et varasemalt eraldati see ÜKP alusel, nüüd aga antakse baaseelarvesse. Seega ametnike arv reaalselt ei suurene, nagu ka Tallinna Ringkonnakohtus ei suurene. Info aluseks, et terve vabariigi kohtute töökorralduse parandamise rahastamiseks on tarvis 4,5 miljonit eurot, võeti kohtunik-konsultant soovitatav suhe ja turupalga võrdlused. Nende võrdluste järgi arvestati, kui palju peaks kvaliteetset tööd tegev ametnik teenima. Arvutatud on kõikide ametnike keskmise turupalga vastavad palgad käesoleva aasta alguse seisuga.

Särgava: Arvestades kohtunike palgatõusu ja seega ka kohtujuristide palgatõusu, saame praeguse eelarvesumma alusel luua ca 45 kohtujuristi ametikohta. Seda raha me mujale ei kasuta ega tohigi kasutada.

Rask: Eelarve kujundamine on poliitiliste otsuste ahel ning allub poliitiliste prioriteetide reale. Sellest tulenevalt on ka kogu pilootprojekti korraldamine ja tõhusama õigusemõistmise tagamine ühes piirkonnas, Harju maakonnas, selge poliitiline valik. KHN on nõuandev koda, seega vastutust eelarve ja lisaraha eest me võtta ei saa. Eelmine minister koos oma kollektiiviga võttis vastutuse, saame ka praegu ametis olevalt ministrilt küsida, kas joon jätkub. Tegemist oleks selge sõnumiga kohtusüsteemile. Võime ministrit aidata ja talle nõu anda, aga lõpliku otsuse langetab siiski minister.

Pevkur: Olen selgelt aru saanud ühest – kärpimine on oluliselt lihtsam kui raha juurdeandmine. Harju projektiga on mõnes mõttes sarnane olukord. Eelarve annab meie tegevusele piirid. Eelmisel ministril õnnestus kohtusüsteemile raha juurde saada. Sellest tuleks võtta maksimum. Võimalus on jaotada raha kõikidele kohtutele võrdselt. Selle tulemusena saavutame olukorra, kus kõigil on mõnevõrra rohkem raha. Küll aga oli raha eraldamise tingimuseks efektiivsema ja kiirema kohtupidamise saavutamine. Kui 4,5 miljonit eurot on kogusumma, mida kohtusüsteemile tervikuna oleks vaja, aga seda juurde ei saanud, siis on meil valida, kas eraldatud 2 miljoni euro eest teha kõigis kohtutes väikseid muudatusi või testida ühes kohtus suurema sisulise muudatuse läbiviimise tõhusust. Kõige riskivabamalt saaks muudatuste tegemiseks ette võtta kõige väiksema kohtupiirkonna ning vaadata, kas menetlus muutub kiiremaks ja kvaliteetsemaks. Meil on aga täna võimalus testida muudatust suurimas kohtupiirkonnas. Arvan, et see suund on väga õige. Ka teistesse kohtutesse tuleb natuke raha juurde, aga muudatuse lõplik ulatus on ainuvõimalik eeldus selleks, et järgmisel aastal oleks võimalik Rahandusministeeriumile öelda, et riigieelarvestrateegia peab ette nägema järgmise sammu ka ülejäänud kohtute sarnasele suunale üleviimiseks nagu pilootpiirkonnas. Subjektiivselt tundub mulle, et mõislik on proovida süsteemi efektiivsust ja kvaliteetsust esmalt ühes piirkonnas. Valik

tulenes sellest, kus on hetkel kõige rohkem kohtuasju ja kõige suurem koormus. Risk raha mitte saada oleks oluliselt suurem, kui pilootprojekt viiakse läbi väikeses piirkonnas. Saan kohtute muredest aru, aga saan aru ka sellest, et nii suure muudatuse tegemisega kaasnevad riskid. Kui Harju Maakohus on valmis riski võtma, tuleks ka teiste kohtute poolt see võimalus neile anda. Kui arvatakse, et pilootprojekt ei ole hea lahendus, olen valmis arutama ka alternatiivsete lisaraha jaotamise võimaluste üle. Olen siiski seisukohal, et tulemuse ettenäitamise võimaldamiseks on parim rakendada muudatusi suures piirkonnas. Kutsun teid üles selle teemaga kaasa mõtlema ja pigem Harju Maakohtule muudatuste edukaks läbiviimiseks toeks olema.

Rask: Mul on ettepanek teha KHNi liikmete hulgas arvamuseavaldamise ring. Jagasime punkti kaheks: eelarve koostamise põhimõtted ja tõhusama õigusemõistmise projekt. Küsimus on, millise seisukoha me kujutame – kas Harju piirkonnas toetatakse kohtujuristi ametikohtade sisseviimist, palkade korrigeerimist jms või mitte. Iga arvamuse avaldaja peaks välja ütleva, kas ta põhimõtteliselt toetab või ei toeta ettepanekut. Tegemist on prognoosotsusega, millel on selge tulevikuvaade.

Pomerants: Ütlen ettepanekule pigem jah. Lisan ministrile, et see ei tähenda, et 2014. a keegi raha juurde hakkab andma, sest me ei tea, millises olukorras me oleme. Lisaraha küsimise aluseks aga on see kindlasti argument.

Pappel: Memos oli kirjas, et muudatuste põhirõhk on Harju Maakohtul ja Tallinna Halduskohtul, kuhu luuakse kokku 76 juristi ametikohta. Mis on õige kohtujuristide arv?

Moks: Harju Maakohtusse luuakse 66 kohtujuristi ametikohta. Memos ei arvestata, et 2013. aasta keskel tõuseb kohtunike palk ja et sellest tulenevalt peab tõstma ka kohtujuristide palku. Hetkeseisuga on seega summaliselt võimalik Harju Maakohtusse luua 45 kohtujuristi ametikohta.

Teder: Finantsaspektist vaadates tundub alati, et raha on vähe. Põhimõtteliselt toetan projekti. Selline võimalus on välja pakutud ja selle rakendamine tuleb lõppkokkuvõttes kohtusüsteemile kasuks.

Kivi: Minu jaoks on siin väga suur sisuline ja põhimõtteline küsimus. Eelmise KHNi teisel istungipäeval teavitas Marko Aavik, et meil õnnestub kohtute jaoks lisaraha saada. Selle raha kasutamiseks on vaja põhimõtteliselt põhistatud seisukohta. Eelnõust nr 281 võeti välja kohtujuristi puudutav osa, mille KHN oli kuulutanud ebaküpseks, ja leiti, et raha saaks kasutada kohtujuristi rakendamiseks ning et see oleks ka suhteliselt kiiresti põhjendatav. Minu sisuline probleem on, et kohtujurist on siiani õiguslikult tühi keha. Kui kuulen, et konsultantidest tahetakse kohtujuriste teha või et konsultantide kohad asendatakse kohtujuristidega, kellel on kohtunikule esitatavad nõuded ja kelle palk seaduse järgi ei tohi ületada I astme kohtuniku palka, siis eeldaksin, et kohtujurist on võrdne kohtunikuga. Kui aga vaatan nn kohtujuristi pädevuse arutelu, mis on töögrupis toimunud, tekivad mul tugevad põhiseaduslikkuse probleemid, mis on siiani vastuseta ja lahendamata – milline pädevus saab kohtujuristidel siiski põhiseadusest lähtudes olema? Kui vaatan küsimust kitsalt kriminaalkohtuniku aspektist, siis ülesandeid, millega kohtujuristi pädevust tahetakse täita, võib täita ka mittejuriidilise haridusega inimene. Saime süsteemile raha juurde ja see on tänuväärne, aga kas suudame seda raha ka eesmärgipäraselt kasutada? Aastaga ei muutu Harju Maakohtus väga silmatorkavalt midagi. Harju Maakohtus ei olegi tähtajad väga taunitavad. Pigem on mure maakohtade kohtutega. Kui kohtujuristi ametikohale antakse sisu, mis annab tulemusi, olen nõus.

Teder: Juhtisin juba septembris tähelepanu kohtujuristi staatuse küsimustele.

Aavik: 12.12.2012 võeti vastu KS muudatused, millega viidi kohtujuristi instituut seadusesse. Arvestasime sõltumatuse tagatise ja palgagarantii osas ka õiguskantsleri märkusega. Sellest tulenevalt sai sätestatud, et kohtujuristi ametipalk ei tohi olla väiksem kui pool esimese astme kohtu ametipalgast. Küsimus on, kuhu maani saab kohtujuristi pädevusega põhiseadusest tulenevalt minna ehk kui suures osas on põhiseaduse riive lubatud. Et kohtujuristi ametil täna veel sisu pole, ei ole õige, sest kohtujuristil on seadusest tulenevalt nii kohtunikuabi kui ka teiste kohtuametnike pädevus. Need kaks asja koos annavad talle sõltuvalt menetlusest toimetamiseks juba päris palju võimalusi. Samal ajal oleme ellu kutsunud tööühma, mille teine kohtumine on 19.12. Tööühmas arutatakse, kuhu järgmise etapina pädevust laiendada saab. Loomulikult hoidume PS-ga selgesse vastuollu minemisest.

Kivi: Kas kujutate ette, mis kohtutes toimuma hakkab? Kui vaatan, et minu töökohustus konsultandina on sama, mis kohtujuristi oma, aga mul on võimalik kohtujuristina kaks korda kõrgemat palka saada, siis ma loomulikult kandideerin kohtujuristik. Võib juhtuda, et kui konsultandid kohtutest ära kaovad, ei saa me siiski kõrgharitud ametilise juristi kohtujuristi ametikohale.

Aavik: Mitte kedagi ei tohi kohtujuristik edutada, vaid kõik kohad täidetakse avaliku konkursi raames. Konkursil saab kandideerida ka konsultant, aga uue palgavõimaluse juures on kohtujuristi ametikoht juristide tööjõuturul kordades atraktiivsem kui tänane konsultandi ametikoht. Paljud praegu ametis olevad konsultandid ehk ei peaks süsteemis töötama, aga palgatingimustest tulenevalt ei ole võimalik ka paremaid palgata.

Kivi: Kas konsultandid koondatakse ära?

Aavik: Jah.

Pärsimägi: Kas need summad kajastuvad ette antud numbrites?

Aavik: Jah.

Särgava: Olen nõus, et kohtujuristil ei ole põhiseaduslikke õigusi otsustele alla kirjutada. Ka Riigikohtu nõunikel ei ole õigust lahendeid allkirjastada, aga nad koostavad kohtunikele projekte. On loomulik, et kõrgema tasemega ametnik teeb projekte, mida on võimalik praktiliselt kohe allkirjastada.

Rask: Teema on detailiderohke ja sellest kerkib esile palju küsimusi. Peaksime kujundama põhimõttelise hoiaku, kas minnakse pilootprojekti teed või mitte.

Jaaksoo: Kuna olen selle komisjoni liige, mis püüab kohtujuristi pädevust sisustada, ei saa ma olla Marko Aavikuga nõus selles mõttes, et töögrupp täidab lähiajal kohtujuristi nimetuse sisuga. Esimesest koosolekust jäi mulle mulje, et teema ei ole nii lihtne. Küsimus on selles, et kui Harju Maakohtus luuakse 45 kohtujuristi ametikohta, kas sellele kõrgelt makstud ja kvalifitseeritud ametnikule on anda ka vastavasisulist tööd. KHNi tööplaanis on kirjas, et Justiitsministeerium peaks tänasel istungil andma ülevaate personalistrateegiast, aga kahjuks seda teemat täna päevakorras ei ole. Arvan, et kui ei tõuse võimalust ka teistes kohtutes personalile tulemustasu maksta ja pisut raha ka teistele kohtutele jagada, tekib tagasilangemise oht. Minu arvates on võimalik tulemus ette näidata ka siis, kui anname teistele kohtutele natuke raha juurde. Ma ei toeta hetkel eelnevalt tutvustatud lähenemist, kuna kohtujuristi töö sisu on täitmata.

Kai Härmand lahkub.

Eerik: Põhiseadusküsimused on tõepoolest üleval ja arutame neid küsimusi ka komisjonis. Küll aga on tsiviilkohtumenetluse valdkonnas juba täna olemas õiguslik baas, mis võimaldab kohtujuristile iseseisvaid küsimusi lahendamiseks anda.

Vabariigi Valitsus on otsustanud teatud eesmärgi saavutamiseks kohtusüsteemile raha anda. Ma ei ole finantsspetsialist, aga mul on tunne, et kui soovime kohtusüsteemile ka tulevikus raha juurde saada, peame juba eraldatud raha eesmärgistama. Kui räägime lihtsalt madalatest palkadest ja soovime palgatõusu, on järjekorras eespool väga paljud teised ühiskonnakihid. Seetõttu peab avaldama au ja kiitust eelmisele ministrile, kes lisaraha just kohtusüsteemile välja nõudis. Riskantne oleks raha tervele süsteemile laiali jagada, sest sellega võime riskida, et tulevikus meile üksikute projektide jaoks ega üldistes küsimustes enam raha ei anta. Harju Maakohtu kollektiiv on otsustanud kõnesoleva projektiga tõsiselt tegeleda ning püüab igati eesmärki saavutada ja näidata olulist õigusemõistmise kvaliteedi parandamist. Olen seega põhimõtteliselt välja pakutud lähenemise poolt.

Paal: Enamik rasketest vaidlustest tuleb ringkonnakohtusse Harju Maakohtust. On oluline, et kohtunikud saaksid enda kõrvale hea personali ja et kaadrivoolavus oleks samas väike. Lähenemine, et iga kohtunik saab abipersonali, on iseenesest mõistetav, aga sellega kerkib esile ka mitmeid probleeme. Ma tahaksin samuti eelmisele ministrile tunnustust avaldada, sest ta lahendas mitu olulist teemat, sh suutis ta kohtusüsteemile lisaraha välja rääkida. Ministeeriumi hinnangul tuleb see raha siduda teatud kohtu ja tingimustega. Esimene probleem seejuures on, et Harju Maakohtusse otsitakse juurde suur arv lisapersonali, aga ringkonnakohtusse personali juurde ei tule, mistõttu tekib n-ö pudelikael. Kaadrivoolavus ja personali ebaproportsionaalsus on probleemid, mida tuleb arvestada.

Teine probleem on sisuline oht – kuigi seaduse tasandil on kohtujuristi põhiseaduslikule sisule raske vastu vaielda, võib see lõpuks viia olukorrani, kus Harju Maakohus võtab endale lubaduse ja selle lubaduse täitmiseks on vaja teha midagi, mis võib olla põhiseaduse vastane, sest meil kehtib põhiseadusest tulenevalt põhimõte, et õigusemõistmisega peab tegelema kohtunik, mitte et kohtunik loeb talle ette valmistatud otsuse läbi ja ütleb, et see kõljab. Kohtunik peab olema veendunud, et otsus hõlmab kõike vajalikku. Seetõttu ma ei toeta projekti.

Pappel: Kohtute seaduse muudatustes oli samuti kohtujuristi instituut. Eelnõus on kirjas, et kohtujurist on ametnik, kes osaleb kohtuasjade menetlemiseks ettevalmistamisel ja menetlemisel kohtumenetluse seaduses ette nähtud ulatuses iseseisvalt ja kohtuniku järelevalve all. Halduskohtumenetluses on paratamatu, et kohtunik teeb iseseisvalt otsused, mis puudutavad asja menetlusesse võtmist, kontrollib üle, kas menetlus on õigesti käiguta jäetud jms. Ma ei kujuta ette, et kohtujurist saaks terve ettevalmistava osa halduskohtus teha ise, ilma et kohtunik peaks tal silma peal hoidma. Kohtujuristi funktsioon sarnaneb äärmiselt praeguse konsultandi funktsiooniga, sisulist vahet ma neil ei näe. Mina näeksin kohtujuristi pigem spetsialistina, kes teatud konkreetsetes õigusvaldkonnas oskab kohtunikule nõu anda ja menetlust ka otsast lõpuni iseseisvalt lahendada, sh vajadusel otsuse valmis kirjutada. Kui Harju Maakohtus ja Tallinna Halduskohtus massiliselt konkursse välja kuulutada, ei näe ma võimalust, et kõikidele ametikohtadele leitakse nõuetele vastavad spetsialistid. Samuti ei kao ära ettevalmistav menetlus, mida kohtunik niikuinii ise läbi viima peab. Leian, et kohtujuriste ei pea olema massiliselt, vaid nad peavad olema valdkonna spetsialistid, kes kohtunikke teatud valdkondades nõustavad. Minu arvates on kõnesoleva projekti puhul tegemist raha raiskamisega. Projekti juures ei ole kaalutud ka seda, kas nimetatud kohtud on just need, kes kõige rohkem kohtujuriste sellisel arvul vajavad. Seletuskirjast tulenevalt kaalutakse kohtujuristi ametikoha loomist lähtuvalt kohtu vajadustest. Küsimus on, kas Harju Maakohus vajab kohtujuriste kõige rohkem.

Tsiviilasjade menetlusaeg oli Harju Maakohtus 233 päeva, Tallinna Ringkonnakohtus aga 368 päeva. Tallinna Ringkonnakohtus saab ka minu arvates n-õ pudelikaelaks, sest kõik määruskaebused jäävad seal aastateks seisma ning see omakorda nurjab kõnesoleva projekti. See oli probleem, mida ka Tamara Hristoforova Tartu Ringkonnakohtu halduskolleegiumiga seoses käsitles, sest ringkonnakohtus ei lahendanud määruskaebusi piisavalt kiirelt. Kriminaalasjade üldmenetluste keskmine menetlusaeg oli Harju Maakohtus 242 päeva, Pärnu Maakohtus 470 päeva, Tartu Maakohtus 765 päeva, Viru Maakohtus aga 879 päeva. Kus ilmneb siin Harju Maakohtu suurem vajadus? Ette tuleks võtta see kohus, kus on kõige pikem menetlusaeg. Nii on võimalik näidata, et midagi on ära tehtud. Praegu on ette võetud kohus, kus on kõige lühemad keskmised menetlusajad. Ka väärtemenetlusaegades ei ole Harju Maakohtu menetlusajad olnud kõige pikemad. Timo Ligi viimase koormuspunkti analüüsi alusel võiksin öelda, et kõigi nende aastate lõikes ei ole Harju Maakohus olnud kõige enam koormatud. 2009. a oli selleks Tallinna Halduskohus, 2010.-2011. a Tartu Halduskohus, 2012 I poolaasta oli taas kõige koormatum Tartu Halduskohus. Harju Maakohus on stabiilselt olnud 2-3 kohal. Need kaalutlused, miks on projekti valitud just Harju Maakohus, jäävad mulle arusaamatuks. Ma ei toeta projekti.

Aavik: Harju Maakohus on aastaid olnud kõige koormatum maakohus. Halduskohtud on olnud koormatud vangide kaebuste tõttu ning vangide kaebustest on tulnud ka ringkonnakohtu töökoormus. See on eraldi probleem, mis tuleb saada kontrolli alla.

Pärsimägi: Ühelt poolt on esindatud poliitiline eesmärk. KHNi liikmena tundub mulle aga, et poliitilise eesmärgi vastas on kohtute kui õigusemõistmise toimimine. Projektina esitatu on üks võimalus personaliraha jagamiseks. Arvan isiklikult, et tegemist ei ole kõige otstarbekama ettepanekuga. Ma ei ole aru saanud, kui palju tuleb luua uusi töökohti, kust tulevad koondamise rahad, kes kohtujuriste välja õpetab jms. Raha kulutamine aasta jooksul tundub mulle natuke utoopiline. Leian, et kindlasti on ka muid võimalusi raha kasutamiseks. Kas raha peab olema mõeldud üksnes kohtujuristi ametikoha täitmiseks, on eraldi küsimus. Mul oli eile võimalus kohtuda Harju Maakohtu ametnikega. Nad tundusid õnnelikud, kuigi teenivad väikest palka, nende palka tuleks suurendada. Arvan, et valitud variant raha kasutamiseks ei ole hetkel kõige otstarbekam ja ma ei toeta projekti.

Pevkur: Oletame, et oleks olnud võimalik eraldada 4,5 miljonit eurot ja kõikides kohtutes toimuksid muudatused. Kas siis oleks olukord teine? Kas me hetkel ütleme, et teeme muudatusi liiga vara ja anname raha ära? Kui kohtusüsteem ütleb, et muutused on hägused ja toimuvad liiga vara, on variant see välja öelda ja raha ära anda.

Särgava: Harju Maakohus on muudatusteks valmis. Ma ei mõista, kui kohtusüsteem ministri poolt välja võideldud raha ei soovi.

Loide: Tahan rõhutada, et meil ei ole midagi kohtujuristi ametikoha loomise vastu, aga tundub kummaline, et kohtujuriste sellises massis luuakse, sest suure hulga kohtunikule abiks olevast tööst saab teha ka muu vähemkvalifitseeritud ametnikkond. Kohtujurist peaks olema võimeline tegema süvaõiguslikku analüüsi nagu Riigikohtu nõunikud. Samuti peaks kohtujurist olema võimeline kohtunikke mingil konkreetsel erialalõigul nõustama. Kohtusüsteemis ei pea selle võimaldamiseks tegema massilisi muudatusi. Välja pakutud muudatused võivad hetkeks kohtu töö halvata, sest praegu lastakse olemasolevad töötajad lahti ja asendatakse uue ametnikuga, kelle tööülesannete sisu on hägune.

Vaks: Arvan, et pilootprojekti läbiviimise ja raha äraandmise vahel on olemas ka muid võimalusi.

Saarmets: Kogu kohtujuristi instituudi loomine on toimunud viimase poole aasta jooksul ja suhteliselt kiirustades ning tegelikult ei ole täpselt aru saada, mille jaoks seda planeeriti. Osalt käsitleti kohtujuristi algselt konsultandi ja kohtuniku vahelise spetsiifiliste ülesannetega ametnikuna, kes jääb edasi konsultandi kõrvale. Nüüd on välja tulnud, et tegelikult tuleks konsultandid asendada kohtujuristidega. Mõõnan, et ma ei ole selle vastu. Olen selle poolt, kui see ka tulevikus mujal kohtutes nii toimub. Et tööd saaks teha ka väiksema haridustasemega inimene, ei tähenda, et seda tööd ei saaks teha paremini siis, kui inimene on paremini haritud ja motiveeritud. Ka väiksed asjad, n-ö korraldavad määrused, saavad olla alati põhjalikumad, paremad ja kiiremini tehtud. Küsimus ei ole selles, kuidas võimalikult odavalt läbi saada.

Ma ei saanud saadetud dokumentidest aru, mida pilootprojekt endas sisuliselt kujutab. Räägitakse Harju Maakohtu struktuursetest muudatustest, aga ma ei saa aru, mida need endast kujutavad. Teine küsimus on juristide numbrites. On ilmne, et kui meil on 50 asemel 66 ametikohta, tehakse töö ära või tehakse rohkem tööd. Mulle tundub, et pilootprojekti tõusude hindamine on võimatu, sest me ei saa hinnata, mis osas on tulemused tulnud, kuna antakse inimesi juurde, ja mis osas, kuna vaadatakse üle sisemised tööprotsessid. Fakt, et maakohtusse luuakse kõrgemapalgalised ametikohad ja ringkonnakohtu konsultandid jooksevad ära, ei ole minu jaoks probleem. Küsimus on selles, et need väärt inimesed jäävad süsteemi edasi. Et nad lähevad teise kohtusse, ei ole süsteemi kui terviku kohalt see, mille üle peaksime nutma. Probleemiks on igapäevane konkurents advokaadibüroodega. Üldiselt vaadates, kuna ma ei saa hetkel projekti sisust aru, ei saa ma seda toetada. Suuna kui sellisega olen ma põhimõtteliselt nõus, pädevuse osa üle tuleb arutada.

Tammiksaar: Kui kujutasime ette, et Harju Maakohus ootab 66 kõrgepalgalist ametnikku tööle, tekkis meil šokk. Ka prokuratuurist jooksevad inimesed konkurssidele. Prokuratuuri mure on konkureerimine tööjõuturul. Me ei muretse selle pärast, millega kohtujurist tegelema hakkab. Kui antakse inimene, siis leitakse ka töö. Oleme info pinnalt teinud kaks otsust – loobusime konsultantide palkamisest ja panustame prokuröri abidele. Meie probleemiks on 20 täitmata kohta, aga me ei julge neid täita, sest raha saame uute inimeste personalifondi tavaliselt dekreetimineku arvelt. Prokuratuur toetab pilootprojekti, toetame ka projekti läbiviimist Harju Maakohtus. Pilooti on mõtet teha just selles piirkonnas, kus kohus teeb 50% kogu vabariigi kohtute tööst, sest just siis tulevad välja võimalikud head ja vead. Selliseid muudatusi ei ole mõtet piloteerida väikses kohtumajas.

Pevkur: Sotsiaalministeeriumi personalivoolavus on 2 aastat olnud 15%. Ma ei räägi lapsehoolduspuhkusel olijatest. Mõistan kõiki personaliga seonduvaid muresid, aga tööturg paneb asjad paika.

Tammiksaar: Harju piirkond on hea ka konkursside väljakuulutamise mõttes. On lootust saada tööle inimesi, keda mujal võib-olla ei saaks.

Rask: Toetan ettepanekut. Kohtusüsteemis peab olema ka neid, kes julgevad riske võtta. Ettepaneku ja projekti juures on väga palju segast, aga olen aru saanud, et projekt viiakse läbi sujuvalt aasta jooksul, mitte korraka. Kui seda tehakse kvaliteetselt ja hästi, võib sellest tulla väga positiivne kogemus, mille üle oleme hiljem uhked. Mis puudutab piirkonna valikut, siis nõustun, et on teisi piirkondi, kuhu võiks raha suunata, aga teiselt poolt on Harjumaa piirkond, kus elatustase on kõige kõrgem ning kulutused kõige kõrgemad. Siin on võimalik ka konkursse välja kuulutada. Kohtunikukonkursid on selle tõestuseks. Tahan soovida jõudu ja edu, julgeid otsuseid. Kui KHN järgmisel sügisel kokku tuleb ja teemat arutab ning protokollist välja paistev kriitika on eemaldatud, on

tegemist väga hea projektiga. Tahan Justiitsministeeriumile soovida jõudu ja tahet vastutust kanda, sest projekti mitteõnnestumise korral kohtusüsteemile lisaraha tulevikus ei anta.

Pevkur: Aastaga ilmselt tekib subjektiivne kvalitatiivne hinnang sellele, kas süsteem on muutunud või mitte. Kui hinnangut aasta jooksul ei teki, võib õigustatult küsida, miks kohtusüsteemi parandatud ei ole. Kui me usume projekti, saame muutusi hinnata.

Rask: Rääkisime palju personali liikumisest. Peame siinjuures vaatama õigussüsteemi tervikuna, mitte kohtute kaupa. Kui meil on üleprodutseeritud 3000 kõrgelt haritud juristi, siis on projekt väga selge juristide tööjõuturu filtersüsteem, mis näitab, millised on väärtuskategoriad. Ühiskonna seisukohalt on tegemist tähtsa revideerimise protsessiga.

Pärsimägi: Päevakorda vaadates sain aru, et pean ütlema jah-sõna 45 kohtujuristi ametisseastumiseks. Saan aru, et me ei pea seda tegema.

Rask: Raha suunatakse kohtusse vastavalt projekti etappidele. Raha ei jää kasutamata, see on sihtotstarbeline.

Pappel: Viis kohtuniku ametikohta Tallinna Halduskohtus on sellised, kus kohtunik varsti reaalselt ei tööta. Kohtujuristid ei tohiks asendada kohtunike kohti.

Rask: Harju Maakohtu pilootprojekti juurde tullakse tagasi septembrikuus.

Nõukoja liikmete ja asendusliikmete seas viiakse läbi arvamuste ring tõhusama õigusemõistmise projekti Harju Maakohtus läbiviimise toetamiseks või mittetoetamiseks.

Toetab: 6

Vastu: 5

Otsus: KHN toetab 2013. a kohtute eelarve kujundamise põhimõtteid.

Paus kell 13.15-13.45

Deniss Boroditš ja Hanno Pevkur lahkuvad.

3. Tartu Halduskohtu kohtuniku Tanel Saare kohtuesimeheks nimetamiseks nõusoleku andmine – KS § 41 lg 1 p 5 alusel – Justiitsministeerium, Marko Aavik

Aavik: Meile on saanud olemasolevalt kohtuesimehelt taotlus, milles ta teatab, et ei soovi alates 01.01.2013. a enam esimees olla. Samuti on üldkogu poolt välja pakutud esimehe kandidaat Tanel Saar, kes kirjutas Justiitsministeeriumile motivatsioonikirja ja kellega justiitsminister kohtus. Vestlus oli tulemuslik. Palusin, et Tanel Saar kohtute haldamise nõukojas räägiks, kuidas ta ennast esimehena ette kujutab ja mida ta esimehena teha kavatseb.

Paal: Kas esimehe kandidaadiga viidi vestlus läbi selles osas, kas ministeeriumi nägemus ühtib tulevase esimehe nägemusega? Milline on ministeeriumi nägemus Tartu Halduskohtust?

Aavik: Sellesisulist vestluse läbi ei viidud. Rääkisime ootustest Tartu Halduskohtu osas. Justiitsministeeriumi ootuste kohaselt võiks menetlus minna kiiremaks ja saavutada taas 100 päeva tähtaja. Seejuures ei tohi kindlasti unustada lahendite kvaliteeti.

Saar: Tartu Halduskohus kohtusüsteemi osana sarnaneb kindlasti teistele kohtutele, aga omapärane Tartu Halduskohtu puhul on see, et kohus on kõige väiksem ja sellest tulenevalt mõjuvad muudatused töökoormuses iga kohtuniku individuaalset koormust. Ma ei saa lubada, et menetlus saab olema 100 päeva raames, olulisemaks kiirusest pean ma kvaliteeti. Need ei ole vastandlikud eesmärgid. Just menetlusvigade vältimine aitab eelkõige menetlustähtaegade lühendamisele kaasa. Kui statistikast rääkida, siis kõigist lahenditest tühistas ringkonnakohus 17,5%. Olulise erinevusena Tallinna Halduskohtust oli Tartu Halduskohtu määruste kaebekorras tühistamise protsent väiksem kui tühistatud otsuste protsent. Keskmise menetlustähtaja suhtes on määruskaebemenetlus aeglane, kuid

menetlusvigade vältimise käigu on võimalik jõuda ka 100 päeva eesmärgile lähemale. Oluline on nii kohtunike kui kohtuametnike sisuline kvalifikatsioon arvestades ringkonnakohtu tagasisidet tehtud lahenditele ning kohtuesimehe järelevalvefunktsioonide täitmine. Arvestades, et 2013. a konsultandid halduskohtust ei kao, vaid peavad tegutsema juristidega kõrvuti, ei puuduta struktuurne reform mitte ainult Harju Maakohut, vaid ülesannete jaotus ja võimalik ametnike töö efektiivsemaks muutmine on kindlasti teemaks ka Tartu Halduskohtus.

Rask: Kolmandiku Tartu Halduskohtu kohtunike töökoormusest moodustavad vangide kaebused. Neid lahendatakse kahes Tartu Halduskohtu kohtumajas. Sellega seoses esitatakse palju distsiplinaarmenetluse algatamise taotlusi ka Riigikohtu esimehele. Oled sa valmis nende kaebuste järjepidevaks lahendamiseks?

Saar: Olen kohtunik, kes ei ole läbinud kolmeaastast katseaega ja kelle võimed kohtunikuna ei ole veel kinnitust saanud, aga arvestades kolleegide ootamatut toetust usun, et saan sellega hakkama.

Viiakse läbi hääletus nõusoleku andmiseks Tartu Halduskohtu kohtuniku Tanel Saare kohtuesimeheks nimetamiseks.

Poolt: 9

Vastu: 0

Erapooleitud: 0

Otsus: KHN annab nõusoleku Tartu Halduskohtu kohtuniku Tanel Saar kohtuesimeheks nimetamiseks.

3¹. Nõusoleku andmine Viru Maakohtu Narva kohtumaja juhile Innokenti Menšikovile kohtute seaduse § 76 lõike 3 alusel kohtumaja juhi lisatasu maksmiseks 5% tema ametipalgast alates 02.01.2013. a - KS § 41 lg 1 p 10 alusel – Viru Maakohtu esimees Anne Palmiste

Viiakse läbi hääletus nõusoleku andmiseks Viru Maakohtu Narva kohtumaja juhile Innokenti Menšikovile kohtute seaduse § 76 lõike 3 alusel kohtumaja juhi lisatasu maksmiseks 5% tema ametipalgast alates 02.01.2013. a.

Poolt: 9

Vastu: 0

Erapooleitud: 0

Otsus: KHN annab nõusoleku Viru Maakohtu Narva kohtumaja juhile Innokenti Menšikovile kohtute seaduse § 76 lõike 3 alusel kohtumaja juhi lisatasu maksmiseks 5% tema ametipalgast alates 02.01.2013. a.

Tamara Hristoforova ja Tanel Saar lahkuvad.

4. Kvaliteedijuhtimise väljatöötamine kohtusüsteemis. Kohtujuhtimise kvaliteedikriteeriumid ja kvaliteedijuhtimise järelevalve põhimõtted – KS § 41 lg 3 p 4 alusel – Külli Luha, Kersti Kerstna-Vaks

Luha: Järgmist kahte päevakorrapunkti käsitletakse tulevikus loodetavasti tervikuna. Memo, mis sai kirjutatud ja töörühmas läbi arutatud, on võimalikult põhjalik. KHN on teemaga tegelenud kahel korral. Nüüdseks oleme 8 kuud töörühmas koos käinud ja valmis saanud kvaliteedijuhtimise kriteeriumid. Oleme seda ülesannet iseenda jaoks töö käigus veelgi laiendanud ja jõudnud järeldusele, et edasi peaks jätkama kohtu haldamise ja menetluse juhtimise kvaliteedikriteeriumide koostamisega. Oleme valmis saanud ka järelevalve meetodika põhipunktid.

Vaks: Oleme teemaga komisjonis tegelenud vastavalt KHNi juhistele. Arvan, et oleme valmis saanud küllaltki hea dokumendiga. See koosneb järgmistest osadest: 1) hea tava õigusemõistmise korraldamisel; 2) hea tava kohturessursside juhtimisel; 3) kommunikatsioonijuhtimine. Eesmärgiks oli sisustada KS § 45, mis sätestab esimehe vastutuse õigusemõistmise korrahase toimimise eest

kohtus. Oleme välja öelnud, et meie tegevuse eesmärgiks on kindlustada mõistliku aja ja parima kvaliteediga kohtulahend, tagades samal ajal kohtuametnike väärikuse ja menetlusosaliste rahulolu. Tekstiliselt on dokument koostatud nii, et see sõnastab esimehe kohustused, kuid tegelikult tuleks dokumenti lugeda nii, et esimees ei pea kõike ise tegema, vaid peab kaasama ka kohtuametnikud ja kohtunikud ning oma ülesandeid ressursside piires delegeerima. Kindlasti ei ole dokument alati valmis, vaid peame võimalikuks vastavalt vajadusele ka selle täiendamist. Olime seisukohal, et hea tava ei saa olla väga pikk. Praegu on see mõistliku pikkusega ja annab esimehele tuge KS-is sätestatud vastutuse realiseerimiseks. Nagu öeldud, on tegemist esimese osaga kvaliteedijuhtimise süsteemist Eesti kohtusüsteemis. Kindlasti peaks siia lisanduma kohtuhalduse hea tava, mille all tuleb sätestada eelarve menetlemise põhimõtted. Puudub igasugune selgitus, millisel hetkel hakatakse kohtutele infot andma, kui palju seda antakse, millised on läbirääkimistel esimehe ja direktori rollid jms. Selles puudub hetkel igasugune selgus. Neli tundi kestnud eelarveläbirääkimised tundusid minu arvates ebaprofessionaalsed. Sätestatud võiksid olla üldised arusaamad, millal esimehed kaasatakse, millal arutatakse läbi prioriteete jne. Kindlasti peab enne eelarveläbirääkimisi toimuma üks kohtujuhtide nõupäev, et tutvustada Valitsusest saabunud eelarvenumbreid. Kui menetlemine on aus ja õiglane, on ka otsus arusaadav, seega parandaksin menetlemise läbipaistvust. Arvame, et maikuu KHNis oleme valmis kohtuhalduse hea tava esitlemiseks. Kolmanda osa (menetluse juhtimise hea tava) osas ei ole töörühm mõtteid hetkel veel vahetanud, aga see puudutab eelkõige kohtuniku tegevust. Kuna 2009. a kohtunike täiskogul kohtunikud arvasid, et nad ei vaja menetluse juhtimise hea tava, seega peame veelkord läbi mõtlema, kas ja mida me täpselt menetluse juhtimise osas vajame. Oleme kokku pannud ka kvaliteedijuhtimise järelevalve põhimõtted. Kuidas see toimuma peab, kuidas püstitatakse järelevalve ülesanne, kuidas valitakse välja kohus, kuidas moodustatakse järelevalve meeskond jne. Selles peaks KHNil olema oluline roll ettepanekute tegemiseks. Kohtunikud ei pea võimalikuks kogu aeg teiste kohtunike tegevuse kontrollimisega tegeleda, seega on järelevalve põhijõududena ette nähtud Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunikud, Riigikohus ning vähemalt üks kogemusega kohtunik. Reguleeritud on ka järelevalve dokumenteerimise nõuded ja tagasiside andmine. Minu jaoks on see dokument hetkel natuke toores. Kuna tegemist on täitevvoimupoolse järelevalvega, hakkaks järelevalve läbiviimine toimuma justiitsministri käskkirja alusel. Küsimus on selles, kas järelevalve saab toimuda ainult esimehe tegevuse õiguspärasuse üle või ka tegevuse otstarbekuse üle. Kuna komisjon jäi ajahätta, ei suutnud me täpseid põhimõtteid omavahel arutada. Loodan, et KHN annab meile võimaluse dokumenti täiendada ja ütleb välja oma seisukoha, mida järelevalve põhimõtted endas sisaldama peaksid. Järelevalve puhul ei saa küsimus olla selles, et ei saaks kontrollida tegevuse seaduslikkust ehk õiguspärasust, küll aga võib tekkida küsimus, kas saab kontrollida otstarbekust. Olen isiklikult arvamusel, et tegevuse otstarbekust kontrollida ei saa. Ka Riigikontroll saab kontrollida ainult KOV-ide tegevuse õiguspärasust. Rääkis sel teemal ka Madis Ernitsaga, kes viidates Riigikohtu lahendile 3-4-1-17-08 p 50 oli samal seisukohal. Lahend puudutab omavalitsuste üle teostatavat järelevalvet ning Riigikohus on seal öelnud, et arvestades KOV-ide autonoomsust saab järelevalve toimuda ainult tegevuse õiguspärasuse üle.

Rask: Nagu aru sain, siis 2013. a maikuuks peaks dokumendi teised osad samuti valmis saama. Materjal on juba praegu väga hea ning läheb kindlasti veel paremaks. Leian, et kõnesolev dokument on sama suurusjärku dokument nagu kohtunike eetikakoodeks, mis on kohtunike täiskogul vastu võetud. Kas ei ole mõeldud selle peale, et kohtunike täiskogul veebruaris 2014. a saaks dokumendi heaks kiita? Vahepeal leiaks aset diskussioonivoorud, mille alusel dokumenti täiendada.

Luha: Kersti Kerstna-Vaks rääkis järelevalve korra kehtestamisest. Kvaliteedijuhtimise põhimõtteid ei tohi minister kehtestada, see peab olema omavalitsusorganites läbi räägitud ja hääletatud. Kvaliteedijuhtimise põhimõtteid peaks kindlasti arutama kohtunike täiskogul.

Saarmets: Mulle jääb arusaamatuks nt motivatsioonisüsteemi loomise teema.

Vaks: Selleks ongi meil vaja kohtujuhtimise hea tava. On loogiline, et juht loob motivatsioonisüsteemi. Kohtutel tuleb eelarveläbirääkimistel motivatsioonisüsteemi sisustamise vahendites kokku leppida.

Saarmets: Minu ettepanek oli dokumenti elulisi näiteid juurde lisada.

Vaks: Me ei ole seda küsimust arutanud, aga loomulikult võib näiteid lisada.

Luha: Kirja oleme pannud põhimõtted. Kuidas põhimõtteid rakendatakse, on iga kohtu küsimus.

Pärsimägi: KS § 45 lubab Justiitsministeeriumil järelevalvet teostada ainult esimeeste üle. Nüüd moodustatakse selleks meeskond. Meeskonnas osalevatel kohtunikel on ilmselt vähe ressursi ja aega. Kas iga kord antakse meeskonnale ka konkreetsed ülesanded ja suund, kuidas järelevalve välja hakkab nägema?

Luha: Kui KHN kuulab vähemalt kord aastas esimeeste aruandeid, siis nende aruannete pinnalt tekib arusaam ja küsimused, millises kohtus võiks midagi tahta täpsustada, kontrollida, teada saada. Kuna tegemist on korralise järelevalvega, peaks see hakkama toimuma rotatsiooni korras, ehk sisuliselt saab teatud aja tagant kohtus auditeerimine läbi viidud. See ei tähenda, et kõikide põhimõtete täitmist peaks hakkama kontrollima. Küll aga on KHNi ja JMi koosotsustus, millised on need ülesanded, mille meeskond saab. KHN annab sisuliselt meeskonnale korralduse.

Vaks: Palume arvamust, kas järelevalve võib toimuda õiguspärasuse üle või ka otstarbekuse üle.

Rask: Ma olen põhimõtteliselt seda meelt, et järelevalvet on tarvis. Piiriküsimus on see, kas ametnik saab seaduslikkust ja otstarbekust hinnata. Meeskond ei saa kohtuniku juurde minna ja kontrollida, kuidas kohtunik on asja lahendanud. Otstarbekuse hindamise vajadusele saab anda tõuke vaid kõrgema astme kohus.

Pomerants: Õigusemõistmise korrakohane toimimine on mõiste, millest ei pruugi kõik ühtmoodi aru saada.

Luha: Hea tava peakski olema dokument, mis püüab korrakohasust hõlmata.

Saarmets: Järelevalve piiride üle lõppvastust anda ei saa, ma ei ole jõudnud selle peale mõelda. Esmane küsimus on, kes järelevalvet teostab? Kas ministeerium või kohtunikud? Kui seda teeb Justiitsministeerium ja väljundi annab samuti Justiitsministeerium, saaks hinnata õiguspärasust. Kui KHN annab indikatsiooni ise, siis peaks ka otstarbekust hindama.

Kivi: Järelevalve põhimõtete koostamisega tuleb edasi töötada.

Rask: Teema läheb aruteludele kohtunikud, kaugem eesmärk on panna dokumendid 2014. a täiskogu hääletusele.

Otsus: KHN võtab informatsiooni teadmiseks ja kiidab heaks kohtujuhtimise kvaliteedikriteeriumid ja nende edasise täiendamise kohtuhalduse ja -menetluse juhtimise kvaliteedikriteeriumitega ning loodava kvaliteedijuhtimise järelevalve põhimõtted.

5. Justiitsministri 06.04.2010. a käskkirja nr 41 „Esimese ja teise astme kohtu esimeeste aruandluskorra kinnitamine“ muutmise – KS § 41 lg 1 p 11 alusel – Justiitsministeerium, Külli Luha

Luha: Aruandluskord muutub mõnevõrra. Kui vähegi võimalik, siis võiks esimehed juba 2013. a esimesel korralisel KHNil olla valmis täienenud korra järgi aruandeid esitama. Ei ole saladus, et paar aastat on aruandlus olnud numbrite ettelugemine ja väga suurt pilti kohtu olukorrast ei saa. Seetõttu on esimeeste aruanneteks olevate andmete mahtu kavas suurendada. Esimees ei räägi ainult menetlusstatistikast, vaid ka personalieelarve vahenditest ja töökorralduslike probleemide lahendamisest. Ettepanek on teha aruannet kord aastas. KHN võiks arutada võimalust muuta töökorraldust selliselt, et muutuks kahepäevaks aasta esimene või teine korraline KHNi istung, siis oleks võimalik eelmise aasta tulemused ja õigusemõistmine kohtutes ringkonnakohtute tööpiirkondade kaupa läbi arutada. Ministeerium on valmis tegema ka eelarve ja personali kohta võrdlevaid ettekandeid.

Rask: Muudatus on ilmselt vajalik. Et aruandlus oleks hästi ette valmistatud, peaks kahepäevane olema aasta teine korraline istung.

Viiakse läbi hääletus nõusoleku andmiseks Justiitsministri 06.04.2010. a käskkirja nr 41 „Esimese ja teise astme kohtu esimeeste aruandluskorra kinnitamine“ muutmiseks.

Poolt: 9
Vastu: 0
Erapooletuid: 0

Otsus: KHN annab nõusoleku justiitsministri 06.04.2010. a käskkirja nr 41 „Esimese ja teise astme kohtu esimeeste aruandluskorra kinnitamine“ muutmiseks.

6. Ülevaade kohtute info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arengustrateegiast *Päevakorrast välja jäetud.*

7. Ülevaade rahvakohtunike analüüsist – KS § 41 lg 3 p 4 alusel – Justiitsministeerium, Mai Selke

Selke: Märgin saadetud dokumentidele täiendavalt seda, et analüüs on tuginetud rahvusvaheliselt tunnustatud õigusteadlaste seisukohtadele, uuringutele, analüüsidele ja muudele dokumentidele. Ma ei ole tõepoolest konkreetseid viiteid nendele esitanud, kuid see on olnud taotluslik. Dokumendi maht oleks sellest muutunud väga palju suuremaks. Nimekiri algallikatest on olemas ja vajadusel ning huvi korral on võimalik dokumentidega täiendavalt tutvuda. Juhin tähelepanu sellele, et EL liikmesriikidest peaaegu 23-s võimaldatakse kohtuistungil avalikkuse osalemist. Justiitsministeerium viis 2012. a I astme kriminaalkohtunike seas läbi veebiküsitluse, milles oli vastajaid 24-45 (osa jättis vastamise pooleli). Vastustest nähtuvalt leidis 38%, et mõnes konkreetses kohtuasjas on rahvakohtunik otsuse tegemist positiivselt mõjutanud. Leiti ka, et rahvakohtuniku osalemine aitab kaasa ühiskonna ootustele vastava lahendi tegemisele (35%) ning et institutsiooni tuleks edasi arendada (41%). Kui KHN sellega nõustub, alustatakse esialgu meie nägemuse kohaselt rahvakohtunike koolitustega, institutsiooni meedias kajastamisega ja seejärel rahvakohtunikuks nimetamise korra muutmisega.

Rask: Tegemist on huvitava analüüsiga, kuid see on vigu täis. Faktiviga on see, et menetlusest välja langenud kohtute seaduse eelnõu koostasid kohtunikud ja ametnikud. Eelnõu koostas ekspertkomisjon ning ka KHN arutas seda vähemalt kahel korral, samuti arutati eelnõu kohtunike täiskogul. Tegemist oli seega kohtunike eelnõuga. Rahvakohtunikke puuduv vaidlus jäeti eelnõust välja teadlikult põhjusel, et seda probleemistikku ei tõusetunud. Kohtunikkond sai üksmeelselt aru, et rahvakohtunike institutsiooni ei ole vaja. Tegemist on kaua vaieldud teemaga ja selleks ajaks, kui eelnõu koostati, oli teadlik valik teema eelnõust välja jätta, kuna suundumus oli mujale. Kui Justiitsministeeriumis on võetud poliitiline joon minna institutsiooni säilitamise teed, tuleks kohtusüsteemilt paluda aidata seda eesmärki saavutada. Kui aga nimetatud poliitilist tahet ei ole ja analüüsiga soovitakse vaid diskussiooni tõstatada, tuleb märkida, et kohtunikonna seas on teema juba läbi vaieldud.

Selke: Justiitsministeerium ei ole poliitilist seisukohta teema osas veel kujundanud, seetõttu toodigi teema KHNi. Ministeeriumi juhtkond plaanis oma seisukoha võtta pärast asja arutamist KHNis. Lisaks märgin, et põhjuseid, miks kohtute seaduse eelnõu koostamise raames teemat ei arutatud, ei ole avalikult välja toodud.

Rask: Teema on avalikust arutelust välja jäetud põhjusega ja teadlikult.

Aavik: Justiitsministeerium ei ole kujundanud seisukohta, et rahvakohtunike institutsioon peab säilima. Justiitsministeeriumi jaoks on kätte jõudnud aeg, kus seisukoht tuleb kujundada, kuna institutsiooni tänasel kujul säilitada ei ole mõtet. Tahaksime KHNi seisukohta selles osas, kas institutsioon kui selline on KHNi hinnangul vajalik või mitte. Kui KHN ei pea seisukoha andmist vajalikuks, siis me edasise otsuse tegemiseks KHNilt abi ei saa.

Selke: Surve tõstatada küsimus tuleb ka Euroopast. Justiitsministeeriumi poole on antud küsimuses pöördunud ka Rahvakohtunike Ühing koos Soome kolleegidega. Analüüs lõppebki ettepanekutega. Päevakorrapunkti otsuse projekti kohaselt peaks KHN otsustama, kas minna institutsiooni arendamisega edasi või mitte.

Särgava: Toetan Riigikohtu esimehe öeldut, sest kõnesolev teema on kohtunike poolt juba mitu aastat tagasi põhjalikult läbi arutatud ja seisukoht kujundatud. Tegelikus menetluses rahvakohtunikest abi ei

ole. Kui indikatsioon teemat analüüsida on tulnud Euroopast, võib põhjus olla selles, et Euroopa ei ole läbinud n-ö Nõukogude perioodi, kus ilma kaasistujateta kohtuasju ei arutatud.

Kikerpill: Praktilist abi nad tõepoolest ei anna ja ilmselt ei ole keegi seda eeldanudki. Pigem on tegemist avalikkuse ja läbipaistvuse küsimusega. Avalikkusega sideme säilitamiseks ja läbipaistvuse tagamiseks on rahvakohtunike institutsioon kõige odavam viis. Praktilist abi rahvakohtunikest ei ole.

Vaks: Institutsiooni arendamisega kaasnevad ka kulud koolitusele jm.

Selke: Kulud, mis kaasnevad rahvakohtunike koolitustega ja sellega, et rahvakohtunike aktiivsust tõsta, on minimaalsed.

Palmiste: Mis alal on rahvakohtunike plaanis koolitada?

Selke: Rahvakohtunikud ei tea hetkel isegi menetluse üldpõhimõtteid. Samamoodi ei tea rahvakohtunikud oma õigustest ja kohustustest.

Särgava: Elementaarseid menetluse üldpõhimõtteid ning rahvakohtuniku õigusi ja kohustusi peab rahvakohtunikule selgitama kohtunik, kelle kaasistujaks nad on.

Rask: Analüüsist ei tulnud välja, kust rahvakohtunikud tulid, milline oli rahvakohtunike institutsiooni loomise ajal tõendite baas, ütluste andmise tähendus jne. Sel ajal põhines menetlus ütlustele ning ütluste hindamiseks ei ole paremat moodust kui rühm hindajaid. Küsimuseks on kohtumenetluse arusaadavuse ja selguse edasiarendamine. Sellest ühe osa võib moodustada rahvakohtunike kaasamine. Kuna aga tõendite baas on täna teistsugune, on kindlasti võimalik leida ka muid avalikkuse kaasamise võimalusi kui rahvakohtunike kaasamine. Riigil peaks olema programm, mis oleks suunistatud kohtute töö paremaks selgitamiseks, õigusemõistmise objektiivsemaks, selgemaks ja arusaadavamaks tegemiseks.

Pappel: Mina osalesin Euroopa Halduskohtunike Ühingu sõltumatuse efektiivsuse töögrupi kokkutulekul, kus rahvakohtunike temaatikat arutati. Kui ma arutelu meenutan ja analüüsiga võrdlen, on näha, et analüüs ei too välja reaalselt olukorda, mis praegu Euroopas eksisteerib. Materjalides ei ole viiteid praegu kehtivale seadusandlusele või sellele, kuidas riigid asju ajavad või mis menetluses ja kuidas rahvakohtunike kasutatakse. Oleksin analüüsist seda oodanud. Kui analüüsitakse rahvakohtunike teemat, peaks selle kõrval analüüsima ka ekspertkohtunike kaasamise võimalust. St, et kohus kaasab menetlusse oma ala asjatundja, keda tal on vaja konkreetse küsimuse lahendamiseks. Ekspertkohtuniku roll ja kaasamise võimalused vajaksid uurimist. Euroopa Halduskohtunike Ühingu sõltumatuse efektiivsuse töögrupp jõudis kokkutulekul üksmeelele selles, et rahvakohtunike panus menetlusse ei ole suur, vaid institutsioon eksisteerib pigem mulje avaldamiseks.

Paal: Analüüsi pinnalt võib teha valesid järeldusi. Näiteks on võimalik teha järeldus, et riigid, kus rahvakohtunike ei ole, on madala arengutasemega, või et kohtusüsteemi muudab ausaks see, kui kohtuniku kõrval on rahvakohtunikud. Tuginetakse ja viidatakse väidetavalt tunnustatud õigusteadlaste ütlustele, mis tekitavad küsimuse arvamuse avaldaja õigusteadlasena tunnustatuses. Rahvakohtuniku kasu menetlusele on selles, et tegemist on avalikkuse kaasamisega. Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakond ei ole analüüsi kohta arvamust avaldanud, ka ei ole arvamust avaldanud kriminaalkohtunikud. Kui tahta teemaga edasi minna, tuleks läbi analüüsida ka põhiseaduslikud küsimused. Ma ei ütleks, et kulutused institutsiooni arendamiseks on minimaalsed. Samas märgin, et näiteks koolituste korraldamisega ei tohiks üle pingutada, sest sellisel juhul ei oleks rahvakohtunikud enam n-ö inimesed tänavalt.

Selke: Märgin repliigina, et analüüsis on esitatud mitmeid viidatud väiteid, mis ei ole minu isiklikud seisukohad.

Pärsimägi: Minu hinnangul on tegemist poliitilise küsimusega. Põhiprobleem on selles, et kriminaalmenetluse katkemata põhimõttest tulenevalt kestavad istungid sageli mitu päeva, kuid rahvakohtunikel ei ole võimalik istungitel järjest osaleda. Minu arvates on küsimus pigem kommunikatsioonistrateegias.

Pomerants: Minu arvates ei anna rahvakohtunikud kohtute rahvale lähendamisele midagi juurde. Kes tunneb, et tahab kohtuistungil osaleda, saab seda teha, sest istungid on üldjuhul avalikud.

Tammiksaar: Prokuratuuri arvates ei tohiks rahvakohtunike institutsiooni ära kaotada. Oli aeg, kus iga kohtuasja arutamisel pidi osalema kaks rahvakohtunikku ja see oli ebamõistlik. Nüüd, kus rahvakohtunikud osalevad üksnes I astme kuritegude arutamisel, mis moodustab 20% kriminaalasjadest, ei näe prokuratuur, et rahvakohtunike institutsiooni peaks ära kaotama. Kriminaalmenetluses on palju subjektiivset ja ka karistuse aeg on subjektiivne ning seetõttu on rahvakohtunikest sageli menetlusele kasu olnud.

Rask: Kindlasti on analüüs asjakohane, aga rahvakohtunike institutsioonile ja analüüsis välja toodud lahendusele on kaasaegseid alternatiive. Kui kasu, mis rahvakohtunike kaasistumisest saadakse, on väike, võib olla ka paremaid ja kaasaegsemaid võimalusi õigusemõistmise pale väljatoomiseks ja läbipaistvamaks muutmiseks.

Otsus: KHN võtab rahvakohtunike analüüsi teadmiseks.

Paus kell 15.25-15.40

Villem Lapimaa, Anne Palmiste, Helve Särgava, Rubo Kikerpill lahkuvad.

Hans Moks, Maret Saanküll, Mai Selke lahkuvad.

Seoses Timo Ligi hilinemisega arutatakse päevakorrapunkte 10 ja 11 enne päevakorrapunkte 8 ja 9.

10. Ülevaade KHNi otsuste tabelis kajastuvatest pooleliolevatest teemadest – KS § 41 lg 3 p 4 alusel – Margit Veskimäe, Mari-Liis Lipstok

Veskimäe: Annan ülevaate Justiitsministeeriumi vastutusel olevatest pooleliolevatest teemadest ja seejärel räägib Mari-Liis Lipstok Riigikohtu vastutusel olevatest teemadest.

1. ülevaade kohtupersonali arengustrateegiast – kuigi otsuste tabeli järgi pidime detsembrikuu KHNis teema juurde tagasi tulema, otsustati teema arutamine edasi lükata. Seoses ATS-i rakendamiseks valmistumise, kohtujuristi ametikoha seadustamisega ja täna KHN-s arutusel oleva õigusemõistmise tõhustamise projekti rakendamisega tegelemisega ei ole Justiitsministeerium sellel KHN-I vastavaks aruteluks valmis. Lubame teemast ülevaate anda maikuu KHN-is.
2. ülevaade kohtusüsteemi siseauditi meetodikast ehk kvaliteedijuhtimise hea tava sai täna presenteeritud.
3. digiallkirjastamise probleemide ennetamine – Justiitsministeeriumis valmis koostöös kohtutega digitaalalkirjastamise juhend, mis saadeti 07. detsembril kohtutele.
4. Eesti Posti teenuste probleem – esimese astme kohtudirektoritele saadeti ettepanek korraldada kohtutes ebakorrektselt täidetud väljastusteadetest koopiatega tegemine, nende kokku kogumine ja edastamine ministeeriumile tähtajaga 04.02.2013. Pärast seda korraldatakse probleemi käsitlemiseks ja lahenduse leidmiseks Eesti Postiga kokkusaamine, kus soovi korral on võimalik ka direktoritel osaleda.
5. Lisaks eeltoodutele on pooleliolevate teemadena tabelis märgitud veel iseseisva otsustuspädevusega kohtuametnike ringi määramine ja kohtuametnike põhifunktsioonide analüüs, millega tegeletakse kohtuametnike personalistrateegia raames, seega tullakse teema juurde tagasi kevadises KHNis.
6. Kohtunike osalise tööajaga töötamise võimaldamine on planeeritud Justiitsministeeriumi 2013. a tööplaani.
7. Katkematu kriminaalmenetluse probleemide lahendamise analüüsi osas on toimunud olulised arengud. Koos KHNi materjalidega saatsime välja ka memo, kus kirjeldatakse, milliseid tegevusi on pärast katkematuse põhimõtte analüüsi arutamist tehtud. 22.10.2012 toimus Justiitsministeeriumi ja kohtunike arutelu, mille tulemusena esitati põhimõtted ja lähtekohad kriminaalmenetluses katkematu kohtumenetluse regulatsiooni paindlikumaks muutmisele. Ettepanekute pinnalt töötatakse välja eelnõu. KrMS muudatused loodetakse kooskõlastusele saata 2013. a esimese kvartalis ning kooskõlastuse käigus oodatakse kohtunike aktiivset tagasisidet.
8. I ja II astme kohtute kodukordade analüüsi ja süsteemse ühtlustamisega ning lahendite märksõnastamise rollidega hetkel arenguid toimunud ei ole.

Lipstok:

1. I ja II astme konsultantide stažeerimine Riigikohtus – teema tõusetus mäletatavasti ringkonnakohtute töökorralduse analüüsist. Rääkisime sel teemal ka sügisesel KHNil, kus Riigikohtu direktor ütles, et detsembrikuisel istungil arutatakse juhendit, kuidas stažeerimine võiks välja näha. Saanud esimeestelt tagasisidet, leiti, et bürokraatlikku juhendit vaja ei ole ning teemale lähenetakse igal üksikjuhul eraldi. Hea näide on Tallinna Halduskohtu kohtunikukandidaat, kes stažeerib Riigikohtus üle poole aasta. Samuti on ringkonnakohtu ametnik avaldanud soovi tulla stažeerima Riigikohtu tsiviilkolleegiumi ning ka üks Riigikohtu ametnik on avaldanud soovi vaadata, mis toimub alama astme kohtutes. Oleme jätkuvalt pakkumistele avatud ja esimehed võiksid Riigikohtule ametnike Riigikohtus stažeerimise soovidest aegsasti teada anda.

Rask: Lähetuskulude kinnimaksmise küsimus on iga kohtu eraldiseisev teema.

2. menetlusseadustike komitee loomine – teemaga tegeleme kevadel.
3. I ja II astme kohtute ümarlauad – 2013. a koolitusprogramm, mis on järgmisel nädalal nõukogus kinnitamisel, sisaldab ka ümarlauda Tallinna Ringkonnakohtu teeninduspiirkonnale. Koolitusosakond palus, et kohtu poolt tuleks initsiatiiv koolituse aja ja vormi osas.
4. Kohtusüsteemi ühtse välissuhtluse korraldamine – teemaga tegeleme pärast uue Riigikohtu esimehe ametisse asumist.

Otsus: KHN võtab informatsiooni teadmiseks.

11. Info kohtunike täiskogust 2013. a – KS § 41 lg 3 p 4 alusel – Riigikohtu esimehe nõunik, Mari-Liis Lipstok

Lipstok: Kohtunike korraline täiskogu toimub 08.02.2013. a KUMU konverentsisaalis. Sellele eelneb Riigikohtu esimehe ja pr Mari Raski pidulik vastuvõtt kohtunikele ja kõrgetele külalistele. Sel korral on kõik kohtunikud palutud vastuvõtule oma abikaasade või kaaslastega. Riigikohtu esimehe kindel soov ja tahtmine on, et aastas oleks üks kohtunikonna kokkusaamine, kuhu saaks tulla kaaslasega. Täiskogu päevakorra kavandis on tavapärased seadusest tulenevad ettekanded ministrilt ja Riigikohtu esimehelt. Oleme planeerinud, et räägitakse ka kohtujuhtimise heast tavast. Lisaks toimuvad valimised Advokatuuri Aukohtusse. Riigikohtu esimees paneb Kohtunike Ühingu palvel päevakorda teemabloki „Kohtuvõimu staatus demokraatlikus õigusriigis“ ning on palunud see aeg sisustada kohtunike ühingul. Iga kolme aasta tagant on õigusemõistmise kvaliteedist rääkimiseks täiskogul sõna saanud ka kolmas aste ehk kolleegiumide esimehed. Samuti antakse ülevaate viimase kolme aasta jooksul omavalitsusorganites toimunud. Tahaksime, et eksamikomisjoni esimees, koolitusnõukogu esimees ja kohtute haldamise nõukoja liikmed annaksid ülevaate ja hinnangu sellele, kas omavalitsusorganite ülesanne ja töö on realiseerunud või mitte.

Rask: Täiskogu päevakord ja kutse saadetakse välja 08.01.2013. Päevakorra kavandi võime kohtutesse saata ka varem. Kui päevakorrale on täpsustusi, ideid või täiendusi, võib neid esitada kuni jaanuari esimese teisipäevani.

Otsus: KHN võtab informatsiooni teadmiseks.

Saabub Timo Ligi.

8. KIS II projekti vahekokkuvõte – KS § 41 lg 3 p 4 alusel – Timo Ligi

Ligi: Esimese arendusetapi tööd on üle antud ja testimises. Kuna me ei suutnud vigu nii kiiresti lahendada, et arendusetapp oleks olnud võimalik vastu võtta, lükkasime testimise edasi jaanuari. Kui vead on parandatud, saame lõpuks esimese arendusetapi vastu võtta. Alanud on teine arendusetapp, mis on suunatud eeskätt kasutusmugavuse parandamisele. Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna asekanstler seadis töögrupile administratiivsed tähtajad ning nende kohaselt peame piloodiga alustama hiljemalt 01.07.2013, hiljemalt 01.01.2014 peab olema süsteem rakendatud vähemalt I ja II astme kohtutes. Piloteerivas kohtus peaks ametnikud kasutama ainult uut süsteemi, mis tähendab, et kohtuasju peab olema võimalik erinevate süsteemide vahel liigutada. Detsembri

lõpuks on valmimas analüüs, kuidas seda täpselt teha, kuid minuni pole jõudnud infot, et seda poleks võimalik teha.

Lipstok: Kas esitatud tähtaegade järgimine on reaalne olukorras, kus esimese arendusetapi tööde testimine on juba edasi lükatud?

Ligi: Mulle teadaolevalt on süsteemi rakendamine 2014. a alguses reaalne. Mis puudutab piloteerimise tähtaega 01.07.2013, siis kuna tahame piloteerivale kohtule pakkuda sama head süsteemi nagu valmis süsteem, on 2013. a esimesed kuus kuud kriitiline aeg. Kui ka selgub, et me ei suuda piloteerimist 01.07.2013 alustada, ei sea see põhimõtteliselt ohtu 2014. a süsteemi rakendamist. Pilootkohtud on I etapis Pärnu Maakohus ja Tallinna Ringkonnakohus, vaheetapis liitub piloteerimisega Tallinna Halduskohus ning võib-olla ka Harju Maakohus. 2013. a lõpus kaasaks piloteerimisse ka ülejäänud kohtud. Kuna Riigikohus kasutab eraldiseisvat süsteemi, on raske kahe süsteemi vahelist paindlikkust tagada. Piloodi viime seega Riigikohtus läbi nii, et KISi meeskond tuleb Riigikohtusse ning süsteemi kasutamine märgitakse detailselt läbi.

Rask: Esialgu oli täna plaanis arutada ka IKT arengustrateegiat (p 6). Kõigi arenduste ja arengusuundade juures tuleks paberivaba menetluse eesmärgi saavutamiseks mõelda üldisemalt ka kogu rahva harimisele. Kohtuametnike koolitamise küsimus on kergesti lahendatav, aga mõtlema peaks ka inimeste võimalusele ja oskusele arvatit kasutada.

Aavik: Paberivabale menetlusele üleminek ei tähenda seda, et inimeste jaoks kaotatakse ära võimalus paberil kohtusse pöörduda, vaid et paberdokument muutub kohtus digitaalseks.

Rask: Igal juhul tuleb valmis olla, et mingil hetkel võib kohtusüsteemis tekkida olukord, kus arengud on süsteemis töötajatele arusaadavad, aga ühiskond ei ole muudatusteks valmis. Tegemist on laiemal ühiskondliku probleemiga. Kohus on mõeldud ikkagi inimeste jaoks ega ole kinnine süsteem.

Ligi: TsMS-is on praegu säte, et dokument on võimalik kätte toimetada ka infosüsteemis kinnitamisega, aga peab täpsustama, mida see infosüsteemi mõttes tähendab. Üks võimalus on lahendi kinnitamisel panna lahendile külge digitempel, mis tõendab lahendi autentsust. Sellise templi võiksid ka kriminaali lahendid suhteliselt lihtsalt külge saada ja need oleksid kasutatavad ka teistes asutustes.

Otsus: KHN võtab informatsiooni teadmiseks.

9. Koormuspunktipõhimõtete muudatused – KS § 41 lg 3 p 4 alusel – Timo Ligi

Ligi: Mul on hea meel näha, et koormuspunktid on kohtutes kasutusel. Mitmed kohtunikud on tellinud ka koormuspunktide analüüse, nt olen korduvalt valmistanud analüüse Tallinna Halduskohtule ja Tartu Maakohule.

Muutunud on haldusasjades maksuasjade loa taotlemise punktisumma, samal ajal suurenesid mahukuse tõttu planeerimis- ja keskkonnaasjade punktisummad. Tsiviilasjades suurendati perekonnaasjade hagita asjade punktisummat, sunniviisilise psühhiaatriaahaiglasse või hoolekandetasutusse paigutamise punktisummat, täpsustasime ka füüsilise isiku võlgade ümberkujundamise punktisummat. Me ei lisanud koormuspunktipõhimõtetele haldusasjade lihtmenetluse koefitsienti. Sellest oli töögrupis juttu, aga koefitsienti ei viidud sisse laias laastus kahe argumendi tõttu: 1) kohtunikud leidsid, et lihtmenetluses asja lahendamine ei pruugi olla vähem ajamahukas kui tavamenetluses lahendamine, sest lihtmenetluseni jõudmiseks peab tegema ära põhjaliku eeltöö; 2) kui koefitsient sisse viiakse, võib see takistada menetluse kasutamist, sest kohtunikud, teades, et selle eest saab vähem punkte, ei kasuta lihtmenetluse võimalust.

Kuna meil on mõningate kohtuastmete ja menetlusliikide osas töögrupis puudus, olen palunud töögruppi uusi liikmeid nimetada. Kuna 2013. a aastal on plaanis koormuspunktipõhimõtteid täiendavalt analüüsida, oleks hea, kui pädevad kohtunikud oleksid töögrupis esindatud kõikides menetlusliikides.

Vaks: Kas ringkonnakohtute osas ei ole ettepanekuid koormuspunktipõhimõtete muutmiseks?

Ligi: Halduskolleegiumi asjades on.

Vaks: Kas selle poolt hääletati ka töögrupis?

Ligi: Jah.

Vaks: Tartu Ringkonnakohtus tekkis diskussioon ning leiti, et ühe kolleegiumi punkte ei ole võimalik muuta. Minu arvates ei saavutatud halduskolleegiumi punktide muutmises töögrupis konsensust. Konsensus saavutati küsimuses, et koormuspunktipõhimõtteid tuleb uuesti analüüsida ehk uuesti läbi viia ankeetide täitmine.

Ligi: Muutsime haldusasjade koormuspunktipõhimõtteid I astmes. Puudus põhjendus põhimõtete muudatusi II astmes mitte sisse viia. Sellega olid kõik töögrupi liikmed nõus. Kohtunikud leidsid, et tsiviilkohtumenetluse ja halduskohtumenetluse II astme koormuspunktipõhimõtted ei ole omavahel proportsioonis, kuna keskised haldusasjad on mahukamad kui tsiviilasja hagimenetluse apellatsioonid. Vaidlus läks detailseks, aga me ei leidnud selles küsimuses konsensust ning otsustasime seetõttu 2013. a täiendavalt ankeete täita. Halduskohtumenetluse koormuspunktipõhimõtted said siiski töögrupis heakskiidu.

Rask: Tänapäevaks on ette valmistatud materjal, millest KHN lähtuma peab. Tahaksin rõhutada, et koormuspunktipõhimõtete temaatika ei saa kunagi valmis ja seda tuleb pidevalt kontrollida ja juhtida. Kui diskussioon ei ole lõpuni vaieldud, tuleb selleni tagasi tulla ning nagu täna kuulsin, tullaksegi mitmete asjade juurde ankeetide täitmise kaudu tagasi. Kui on tekkinud veendumus, et koormust ei mõõdata objektiivselt ja ausalt, on võimalik II astme probleemid ja põhimõtted täiendavalt üle vaadata ja töögrupis läbi vaielda ning täna heaks kiita I astme koormuspunktipõhimõtete muudatused.

Vaks: Ma tunnistän, et diskussioon läks emotsionaalseks. Kui ma ei saanud selle käigus aru, et hääletati, on see teine küsimus.

Ligi: Olen nõus ka sellega, kui kiidetakse heaks ka ainult I astme koormuspunktipõhimõtete muudatused.

Kivi: Minus tekitavad saadetud materjalid segadust. Materjalina oleks võinud lisada ka töögruppide protokollid, kust nähtub, kas muudatused kiideti heaks ja kuupäevad, millal töögrupid toimusid. Materjalist ei nähtu, millal ja kes muudatused on vastu võtnud.

Rask: Mul on hea meel, et kohtunikud on hakanud töökoormuspunkte tõsiselt mõõdupuuks pidama. Hääletame täna vaidluste tekkimise ennetamiseks I astme muudatuste heakskiitmise osas.

Viiakse läbi hääletus I astme koormuspunktipõhimõtete muudatuste heakskiitmiseks.

Poolt: 8

Vastu: 0

Erapooletuid: 0

Otsus:

1. KHN kiidab heaks töögruppide poolt tehtud koormuspunktipõhimõtete muudatused;
2. Ühtlustamiseks kõigi menetlusliikide ja kohtute proportsionaalsest esindatust töögruppides, mis seoses kohtunike liikumisega on paigast nihkunud, teeb KHN kohtute esimeestele ja Eesti Kohtunike Ühingule ülesandeks nimetada hiljemalt 31. jaanuariks 2013. a koormuspunktide töögruppi uued liikmed järgmiselt:
 - 1.1. Viru Maakohus – kaks liiget esimese astme tsiviilasjade töögruppi ja kaks liiget esimese astme kriminaalasjade töögruppi;
 - 1.2. Tartu Ringkonnakohtus - üks liige teise astme kriminaalasjade töögruppi;
 - 1.3. Tallinna Ringkonnakohtus –üks liige teise astme kriminaalasjade töögruppi;
 - 1.4. Eesti Kohtunike Ühing – üks liige esimese astme tsiviilasjade töögruppi, üks liige esimese astme kriminaalasjade töögruppi, üks liige teise astme haldusasjade töögruppi ja üks liige teise astme kriminaalasjade töögruppi.

**KHNi 68. korraline istung toimub 05.04.2013. a Justiitsministeeriumis.
KHNi 69. korraline istung toimub 23-24.05.2013. a väljasõiduistungina.**

Istungi lõpp 14.12.2012. a kell 16.30.

Märt Rask
Juhataja

Margit Veskimäe
Protokollija